

บัญชีฉบับเบญจ กมเทพมหานคเณพระบรมมหาราชวัง

เล่ม ๙ แผ่นที่ ๒๖ วันที่ ๒๕ กันยายน วันโกสสินทร ศก ๑๑๑ นว ๑๙๙

สารบัญ

พระราชพิธี ศิว สัจปานกาล พระราชทาน พระไชยวัฒน์ องค์เล็ก แลเครื่องราชอิสริยาภรณ์แด่ตั้ง องค์มนตรี	หน้า ๑๙๙
พระราชทานสัญญาบัตร	หน้า ๒๐๑
พระราชทานสัญญาบัตร ทหาร	หน้า ๒๐๒
ข่าวสั้น พระชนม์	หน้า ๒๐๒
ข่าวตาย	หน้า ๒๐๓
จำนวนวัน คึกสำเร็จ สำหรับไว้ทุกข์ ในการที่พระเจ้าน้องนางเธอ พระองค์เจ้าบรมวงษาเธอมา สิ้นพระชนม์	หน้า ๒๐๓
ประกาศ ทอ ร้อยการ พิพัฒน์	หน้า ๒๐๔
ประกาศ กรมศุลกากร	หน้า ๒๐๔

แจ้งความ โรงเลี้ยงเด็ก	หน้า ๒๐๕
ชยาชาเขอ	หน้า ๒๐๕
คำพิพากษาศักดิ์สน ในคดีฟ้องล้มละลาย	หน้า ๒๐๖

การ พระราชพิธี ศิว สัจปานกาล
พระราชทาน พระไชยวัฒน์ องค์เล็ก
แล เครื่องราชอิสริยาภรณ์

แด่ ตั้ง องค์มนตรี

การตั้งผู้เป็น ที่ปรึกษาราชการ ในพระ องค์
ซึ่งแต่ ก่อนเรียก ตามภาษาอังกฤษ ว่า บริวิ
เคาเชิลลอร์ เคี้ยวนี้ เรียก ว่า องค์มนตรี

โปรดเกล้าฯ พระราชทาน บรมราชูปถัมภ์

แลแต่ก่อนจะตั้งมีพระราชพิธี โดยเฉพาะ
 สำหรับการตั้งองค์มนตรีนั้น บัดนี้ทรงพระ
 ราชดำริที่จะตั้ง ในการพระราชพิธีศรีสัง
 ปานกาล เพราะการตั้งองค์มนตรีมีกล่าว
 คำปฏิญาณนาม แลรับพระราชน้ำ
 พระพิพัฒน์ คล้ายกันกับพระราชพิธีศรีสัง
 ปานกาล แลองค์มนตรีเดิมที่พร้อมกันอยู่แล้ว
 ด้วย จึงโปรดเกล้าฯ ตั้งองค์มนตรี
 เหนือในการพระราชพิธี ถือน้ำควาน้ำนี้ แล
 ในเวลาเสด็จประทับ ในการพระราชพิธี
 ศรีสัง ปานกาล นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 พระราชทานพระไชยวัฒน์องค์เล็ก แลเครื่อง
 ราชอิสริยาภรณ์ มหาจักรีบรมราชวงศ์ด้วย
 จะได้กล่าวถึงการพระราชพิธี แลการที่มี
 ในเวลาเสด็จออกนั้น ตามลำดับ

วันที่ ๑๘ กันยายน รัตนโกสินทร์ ค่ำ ๑๑๑
 เจ้าพนักงานไต่จึกพระแท่นมณฑล ในพระ
 อุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ตั้งพระชั้น
 หยก แลพระเท้าต่าง ๆ แลพาทพระแสง
 ต่าง ๆ เชิญพระไชยวัฒน์ประจำรัชกาล
 ย้ายขึ้นขึ้นสถิตย์แลตั้งหม้อน้ำพระพท
 มนต์ตามธรรมเนียม นิมนต์พระสงฆ์
 ราชาคณะผู้ใหญ่ผู้น้อย ๓๘ รูป พร้อมกัน
 ในพระอุโบสถ

เวลา ๒ ยามเศษ พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน โดย
 พระราชยาน ไปประทับเทียบหน้าประตูวัด
 พระศรีรัตนศาสดาราม ท้าววัน ตกแล้ว
 ทรงพระดำเนินสู่พระอุโบสถ ทรงจุดเทียน
 นมัสการ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่น
 วชิรญาณวโรส ถวายศีล ทรงศีลแล้ว
 ขุนพิพิธอักษรพรหมนฤม พระอภัยมณี อ่าน

ประกาศเรื่องรัตนโกสินทร์พงษ์จบแล้ว พระสงฆ์
 เจริญพระพุทธมนต์ถวายทักษิณ เวลา ๗ โมง
 เศษ เสด็จกลับจากพระอุโบสถ พระสงฆ์
 สวดมนต์จบแล้วกลับไป พระราชทาน
 คุกกี้สังเวช สรรเสริญพระมหามณีรัตน
 ปฎิมากรด้วย

วันที่ ๑๘ กันยายน เวลาเช้า ๔ โมง
 พระสงฆ์ที่สวดมนต์ ๓๘ รูป รับพระราชทาน
 ที่พระที่นั่งสุทไธสวรรย์ปราสาท แล้วมาพร้อมกัน
 ในพระอุโบสถ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม

ครั้นเวลาบ่าย ๒ โมง พระบาทสมเด็จพระ
 เจ้าอยู่หัว เสด็จออกพระที่นั่งจักรกร
 มหาปราสาท ประทับพระราชยานลงยา ราชาวดี
 เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วย กระบวน
 ตำรวจ ทหารมหาดเล็ก นำหน้าตามเสด็จ
 พระราชดำเนิน ไปถึงเทียบหน้าประตูวัดพระศรี
 รัตนศาสดารามแล้ว ทรงพระดำเนินไปประทับ
 ในพระอุโบสถ ทรงจุดเทียนนมัสการ ทรงศีล
 แล้ว ทลวงราชมนีปลัดกรมพรหมมณีพิชิต
 พระแสงศรีพรหมมาศ ประดิษฐาน อัญเชิญ
 อานโองการแล้ว เชิญลงชมในพระชั้นหยก แล
 อานแข่งน้ำตามแบบพรหมมณีฯ แล้ว ขุน
 วิจิตรราชสาสนกรมพระอภัยมณี ประกาศ
 แข่งน้ำ ในขณะนี้มีพระบรมราชโองการ
 โปรดเกล้าฯ ดำรัสให้สมเด็จพระบรมโอรสา
 ธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จไปเฉพาะ
 นำพระที่นั่ง มีพระราชดำรัส เป็นพระ
 บรมราชาภิเษกก่อนแล้ว ทรงสวมสร้อย
 มีพระไชยวัฒน์องค์เล็ก พระราชทาน
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช แลโปรดเกล้าฯ
 ให้พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้าสวัสดิ
 โศภน พระเจ้าน้องยาเธอ พระองค์เจ้า

ไชยนิค มงคลไปเฝ้า ทูลฉลอง ขัตติ พระบาท ฟ้า
 พระที่นั่ง ทรง สรวมเคแระ ขัตติย ราช ธิวิธา
 ภรณ์ อัมมี เกียรติคุณ รุ่งเรือง อัมมี ภิรมย์
 บรมราช วงษ์ พระราชทาน ธิวิ พระองค์
 ครั้น อ่าน คำ แสง หน้า แล้ว พระ สัตติ ไชยบตี
 เชิญ พระ แสง ขรรค์ ไชยศรี แล พระ แสง ค่าง ๆ
 ลง ชูบ ใน หม้อ น้ำ พระ พิพัฒน์ สัตติยา พระ สงฆ์
 สวด สัจ จาภา เจ้า พนังงาน ประ โคม พิณ พาทย์
 ช้อง ไชย

ขณะ นั้น ไปรค ให้ ผู้ ที่ จะ เป็น องคมนตรี อ่าน
 คำ สาขาล ตาม ลำดับ ดังนี้

- ๑ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นพรหม
 วรรณภิรมย์ ก, ๑, ก. ท, ๑, ว. ๑, ม.
- ๒ หม่อมเจ้าขาว ม. ม. ใน พระเจ้าบรม วงษ์
 เชื้อ กรม พระ เทเวศร์ วิจิตรินทร์ กับ หม่อมเจ้า
 ประภากร ก. ม. ใน สมเด็จ พระ เจ้าบรม วงษ์ เชื้อ
 กรม สมเด็จ พระ บำราบ ประโยชน์
- ๓ หม่อมเจ้าอลังการ ม. ม. ใน สมเด็จ
 พระเจ้าบรม วงษ์ เชื้อ กรม สมเด็จ พระ บำราบ
 ประโยชน์, หม่อมเจ้านิตยวรรณ ม. ม. ใน พระเจ้า
 ราชวรวงษ์ เชื้อ กรม หมื่น อุดยต์ ภิรมย์ สมบัติ
 หม่อมเจ้าเพิ่ม ม, ม. ก, ช. ใน พระเจ้า
 ราชวรวงษ์ เชื้อ กรม หมื่น ภูมินทร ภักดี
- ๔ พระยาสุรศักดิ์มนตรี ม, ส, ม.

- ท, ๑, ว. ๑, ช.
- ๕ พระยาวิกรมการบดี ท, ๑. น, ช.
 ม. ม. พระยาราช วรานุกล ท, ๑, ว.
 ๑, ช. พระยานรินทร์ราช เสนี ท, ๑, น, ช, ม, ม.
- ๖ พระยาพิพัฒน์ โภชยา น, ช. ม, ม.
 พระยาม้าเรอภักดี ม, ม. ก, ช.

แล้ว ไปรคเกล้าฯ พระราชทาน สัญญาบัตร
 แก่ ผู้ ที่ กล่าว มา นี้ รวม ๑๒ เป็น องคมนตรี

ตามลำดับ แล ข้า ทูลฉลอง ขัตติ พระบาท ฟ้า
 ผู้ น้อย ฝ่าย ทหาร พล เรือรบ ขึ้นไป เฝ้า
 ทูลฉลอง ขัตติ พระบาท ใน พระ อโศก อ่าง เจ้า
 สาขาล ถือน้ำ พระ พิพัฒน์ สัตติยา จบ แล้ว ทลวง
 ราช มณี ทูลเกล้าฯ ถวาย น้ำ ใน พระ ชัน หยก
 ค้วย พระ ถ้วย โมรา ประทับ พั่ง ชีร์ พระ สัตติ ไชย
 บตี ถวาย น้ำ ค้วย พระ ชัน ทอง แต่ สมเด็จ
 พระ บรม โอรสาชิวาธ ดยาม มกุฏ ราช กุมาร
 พระ บรม วงษ์ นวงษ์ ข้าราชการ แล ผู้ ที่ เป็น
 องคมนตรี ได้ รับ พระ ราชทาน น้ำ พระ พิพัฒน์
 สัตติยา ตาม ลำดับ พระ สงฆ์ ถวาย อม โหม ทนาศติ เรก
 ถวาย พระ พร ลา กลัมี เวลา บ่าย ๓ โมง เศษ
 เสด็จ พระ ราช กำเนิน ทาง ประศู พระ อโศก กำน
 ควบคุม มา ประทับ พระ ราช ยาน เสด็จ พระ ราช
 กำนเนิน พร้อม ค้วย กระบวน มา ประทับ พระ ที่ นั้ง
 สนาม จันท์ ทรง ฉลอง พระ องค์ ครอบ ถวาย บังคม
 พระ บรม อัญชี่ แล้ว สมเด็จ พระ บรม โอรสาชิวาธ
 แล พระ บรม วงษ์ นวงษ์ ข้าราชการ ถวาย บังคม
 พระ บรม อัญชี่ ต่อ ไป พระ บรม สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว
 เสด็จ สู่ พระ ที่ นั้ง กรม ภิรมย์ วิจิตร ฉัย ทรง
 เป็ล้อง เค็รื่อง ทรง เค็รื่อง ทรง ชัด อย่าง จอม
 พล ทหาร ยก เสด็จ ขึ้น ทอด พระ เเนตร พระ บรม
 วงษ์ นวงษ์ ข้า ทูลฉลอง ขัตติ พระ บาท ฝ่าย ใน
 รับ พระ ราชทาน น้ำ พระ พิพัฒน์ สัตติยา

พระราชทาน สัญญาบัตร

วันที่ ๑๖ กันยายน รัตนโกสินทร์ ค.ศ. ๑๑๖๖
 พระบาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่ หัว ทรง พระ กรุณา
 ไปรคเกล้าฯ พระราชทาน สัญญาบัตร ข้าราชการ
 ๓ นาย คือ

- ๑ นาย รong ไชย ขรรค์ มหาตเล็กเวร ศักดิ์
 เป็น ทลวง กร กิจ ไปสู กรรม ผู้ ช่วย ราชการ